

Trafiksikkerhedsledelsessystem i Rudersdal Kommune Vidensbank og ledelsesværktøj

Af:

Vejchef Mohamed Ouazzani, Rudersdal Kommune – Teknik og Miljø, moou@rudersdal.dk
Trafiksikkerhedsrevisor og Systemansvarlig Kit Lærke Knudsen, Rudersdal Kommune – Teknik og Miljø, kitk@rudersdal.dk

Resumé

Som den første offentlige institution med ansvar for vejnettet blev Rudersdal Kommune i december 2015 certificeret i den internationale standard ISO 39001, **VejTrafikSikkerhedsledelse** – herefter kaldet VTS-ledelse.

Certificeringen er en blåstempling og en dokumentation af den organiserede og målrettede indsats, Rudersdal Kommune gør for at reducere antal dræbte og alvorligt tilskadekomne på kommunens veje.

Certificeringen styrker Kommunens arbejde med trafiksikkerhed

I Rudersdal Kommune er der stort fokus på trafiksikkerhed og tryghed på det kommunale vejnet, særligt omkring skoler og bycentre. Vejafdelingen modtager mange henvendelser og klager fra borgere og interessentgrupper vedrørende tryghed på de kommunale veje og stier. Certificeringen er en måde at synliggøre og formalisere arbejdet med trafiksikkerhed i Vejafdelingen og i Kommunen.

Certificeringen samler Kommunens arbejde med trafiksikkerhed i én afrapportering. Det gør det mere overskueligt og dermed nemmere at kommunikere til politikere, borgere og samarbejdspartnere.

Certifikatet er en anerkendelse af den indsats og tilgang, Vejafdelingen allerede udøver. Men certificeringen forpligter også til endnu mere vedholdenhed og systematik i forbindelse med inspicering og revidering af eksisterende og nye vejanlæg og udstyr, der har betydning for trafiksikkerheden.

VTS-ledelse understøtter Vejafdelingens vision om nul dræbte i trafikken

Vejafdelingen i Rudersdal Kommune arbejder med visionen om at nedbringe antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken til nul.

VTS-ledelse er et redskab, der understøtter Vejafdelingens daglige arbejde, da arbejdsprocedurerne er blevet let tilgængelige for både ledelse og medarbejdere.

Implementeringen af VTS-ledelse sikrer en ensartet og kvalificeret tilgang til håndteringen af trafiksikkerheden på vejnettet i Rudersdal på alle niveauer.

I Vejafdelingen blev der også før implementeringen af VTS-ledelsessystemet arbejdet med trafiksikkerhed. Indførelsen af VTS-ledelse har betydet, at det arbejde nu er udbredt til alle processer i afdelingen.

Der er blevet en skarpere dokumenteret overvågning af trafiksikkerheden på vejnettet og en øget fokus på fagligheden i afdelingen. Men ikke kun Vejafdelingen har fået et øget fokus, også ledere og de øvrige afdelinger i Teknik og Miljø er blevet mere fokuseret på trafiksikkerhedsaspektet.

Fakta om VTS-ledelsessystemet

VTS-ledelsessystemet henvender sig til vejbestyrelser, virksomheder og organisationer, som har en reel indflydelse på trafiksikkerhed. For at blive certificeret skal vejbestyrelsen / organisationen etablere og implementere et VTS-ledelsessystem.

Rent praktisk består det af en række nedskrevne arbejdsprocedurer, som beskriver, hvordan man sikrer, at der arbejdes i overensstemmelse med målsætningen om at tilvejebringe antallet af dræbte og alvorligt tilskadede til nul.

Systemet er bygget op omkring principperne for *Plan - Do - Check - Act*.

Hånd i hånd med Kvalitetsledelse

Kommunens miljøafdeling blev i 2012 certificeret efter **KvalitetsLedelsesSystemet ISO 9001** – herefter kaldet KLS. Formålet var, at sikre kvalitet, effektivitet og ensartet sagsbehandling af borger og virksomheder.

Ledelsen har derefter arbejdet for at KLS-certificere alle afdelinger i Teknik og Miljø, og i hver afdeling har udvalgte redaktører været ansvarlige for at nedskrive fagprocedurer i det webbaserede system D4.

I 2015 kom der en ny udgave af KLS-standarden, som passer med VTS-standarden i både struktur og opbygning. Det var derfor naturligt at lade arbejdet med VTS-certificering følge arbejdet med KLS-certificering. I Vejafdelingen har der hele tiden været fokus på ikke at adskille KLS og VTS, men derimod se dem som ét samlet system.

Begge standarder har, ligesom Rudersdal Kommune, et øget fokus på at kommunikere og inddrage interessenterne mere aktivt – gennem et ønske om i stigende grad at udvikle fælles løsninger.

Implementeringen af begge standarder samtidig har betydet ekstra arbejde med at opdatere eksisterende procedurer og tilføje nye. Det lykkedes, og i slutningen af 2015 var både medarbejderne og systemet klar til ekstern certificeringsaudit i begge standarder.

Auditering af systemerne

Systemerne underkastes intern og ekstern audit en gang om året. Her undersøger auditor, om det auditerede område arbejder i overensstemmelse med procedurerne. Hvis dette ikke er tilfældet, og der findes objektivt bevis for, at systemerne er utilstrækkelige, eller hvis deres krav ikke overholdes i praksis, skal dette registreres som en afvigelse.

Alle konstaterede uoverensstemmelser opdeles i større og mindre afvigelser, og afrapporteres sammen med forbedringsområder (anbefalinger til inspiration og overvejelse). Rapporten gennemgås med ledelsen, som skriver under på, at konstaterede afvigelser er blevet forklaret, er forstået og er accepteret. Ledelsen iværksætter derefter korrigerende handlinger. Dette sker i forbindelse med "Ledelsens evaluering", som foregår mellem intern og ekstern audit. Her tager ledelsen stilling til systemernes egnethed, og flere forhold drøftes fx:

- Opfølgning på forbedringer siden sidst
- Opfølgning på intern audit rapporter
- Kvalitetspolitikken og trafikikkerhedspolitikken
- Borgernes og interessenternes tilfredshed
- VTS-systemets effektivitet med hensyn til forbedring af trafikikkerheden, herunder status og hovedresultater fra årlig uheldsanalyse mm.

Audit er *ikke* en eksamen for medarbejdere

I efteråret 2015 forud for audit afholdte Vejafdelingen et seminar, hvor der dels blev arbejdet med VTS- og KLS-systemet, og dels afholdt en prøveaudit. Auditten skulle afdramatisere selve auditforløbet, som flere medarbejdere opfattede som en eksamen. Men audit er en

festdag, hvor systemet skal til eksamen, så man kan se, om det er velfungerende og benyttes aktivt.

Prøveauditten og den efterfølgende interne audit påpegede nogle mangler, der blev rettet op på. Den interne audit blev samtidig benyttet til sidemandsoplæring af flere auditører. Efter intern audit blev resultaterne samlet, og de foreslåede forbedringer iværksat, inden den endelige certificering skulle finde sted.

Den endelige certificering

Forløbet foregik over to dage. Først blev der foretaget en gennemgang af dokumenterne med den eksterne auditor, og der var drøftelse af, hvordan selve processen var håndteret.

Auditørens opgave var at sikre, at der blev arbejdet efter intentionerne i VTS-standarden, og det faglige niveau var tilfredsstillende til at udfylde opgaven.

Den eksterne audit forløb rigtigt godt, og vi kunne lykønske os selv bl.a. med baggrund i trafikikkerhedsspecialistens udtalelse:

"Jeg vurderer, at arbejdet med trafikikkerhed i afdelingen foregår hensigtsmæssigt i forhold til at reducere antal politiregistrerede ulykker med personskade på kommunens veje. På baggrund af udsagn ved auditten vurderer jeg, at:

- ✓ Der udarbejdes status på ulykker hvert år
- ✓ Trafikkerhed er en post på kommunens budget
- ✓ Der er godt samarbejde internt i organisationen herunder med Driftsafdelingen og Skoleforvaltningen
- ✓ Der er godt samarbejde med politi og nabokommuner
- ✓ Medarbejdernes kompetencer vurderes at svare til behovet (herunder eksaminerede trafikikkerhedsrevisorer)
- ✓ Afdelingen arbejder systematisk med borgerhenvendelser."

Rapporterne fra intern audit, ledelsens evaluering og rapport fra ekstern audit blev herefter forelagt til orientering i Miljø- og Teknikudvalget.

Selve certifikaterne modtog Vejafdelingen lige inden jul.

Sidegevinst

Certificeringen og arbejdet med VTS-ledelse har medført, at medarbejdergrupper og specialister inden fx. vejmyndighedssager, belægnings mm. er begyndt at kunne se en større sammenhæng med deres arbejde og trafikikkerhed. Den røde tråd i det daglige arbejde er blevet tydeligere, og det fælles formål for arbejdet i Vejafdelingen er blevet styrket.

Det videre arbejde

Processen med at konsolidere og forbedre systemet fortsætter. Systemet skal opfattes af medarbejderne som en vidensbank, som aktivt bruges efter behov. Der er allerede stillet forslag om flere forbedringer fra medarbejdere.

Fra den eksterne audit var der også især to forslag, som kræver nogen indarbejdelse i de daglige processer:

- Et forslag om at indføre retningslinjer for trafikikkerhed og trafikadfærd for egne medarbejdere.

- Et forslag om at stille krav til sikker trafikadfærd for leverandører. På sigt vil vi se på muligheden for at forlange ISO 39001-certificering af vores leverandører, men pt er der ikke udstedt andre ISO 39001-certifikater i Danmark.

Endelig handler det også om at udbrede kendskabet til VTS-standardens og fordelene ved den.